

Peqqissaanermik Ilisimatusarfik/
Institut for Sygepleje og
Sundhedsvidenskab
Sygeplejerskeuddannelsen

Lektionskatalog teori

Bachelor i sygepleje

4. semester
Hold 2015

Februar 2017

4. semester lektionskatalog	3
Fordeling af fagene på semestret	3
Oversigt over fag	3
Fagbeskrivelser	3
Sygeplejevidenskab:.....	4
Sygeplejekursus 4: Etiske aspekter og dilemmaer på professions- og samfundsplan	4
Sygeplejekursus 5:	5
Fordybelse i sygeplejefænomener i forhold til komplekse plejeforløb	5
5. A Omsorgsfilosofi	5
5. B Sygepleje i forhold til komplekse plejeforløb	6
5. C Patientens behov i forbindelse med seksualitet	6
5. D Sygepleje til kronisk syge patienter	6
5. E Sygepleje til selvmordtruede børn og unge	6
Humanvidenskab	7
Filosofi og etik	7
Religion	8
Naturvidenskab	9
Mikrobiologi del 2	9

4. semester lektionskatalog:

Fordeling af fagene på semestret

Hold 2013				
Uge /Fag	Filosofi	Sygeplejekursus 4 og 5 inkl. klinisk undervisning	Religion	Mikrobiologi
5				Obligatorisk fremmøde Uge 3
6				
7				
8				
9				
10				
11	Prøve		Prøve	
12				
13				
14				
15		2. ekstern prøve		
16				

Oversigt over fag

Fag	Emne	Antal lektioner
Sygeplejekursus 4	Etiske aspekter og dilemmaer på professions- og samfundsplan	14
Sygeplejekursus 5	Fordybelse i sygeplejefænomener i forhold til komplekse plejeforløb	
5 A	Omsorgsfilosofi	6
5 B	Sygepleje i forhold til komplekse plejeforløb	10
5 C	Patientens behov i forbindelse med seksualitet	4
5 D	Sygepleje til kronisk syge patienter	3
5 E	Sygepleje til selvmordstruede børn og unge	3
Filosofi og etik		32
Religion		10
Mikrobiologi del 2		15

Fagbeskrivelser

Bemærk: 10 % af pensum i alle teoretiske fag er selvvalgt litteratur, som skal godkendes af underviseren.

Sygeplejevidenskab

Sygeplejekursus 4: Ethiske aspekter og dilemmaer på professions- og samfundsplan

Mål:

Målet er, at den studerende opnår indsigt i etiske problemstillinger på samfunds-, institutions og professionsniveau samt hvilke dilemmaer, der er i spil i forhold til etiske problemstillinger i sygeplejen.

Kompetenceniveau:

Intellektuel kompetence:

Kan demonstrere dybtgående viden om centrale etiske principper og teorier

Faglig kompetence:

Kan identificere, analysere og vurdere etiske dilemmaer og problemstillinger i sundhedssektoren og i sygepleje.

Kan demonstrere viden om sygeplejefaglige interventionsmuligheder i forhold til etiske dilemmaer og problemstillinger og redegøre for muligheder og begrænsninger i brugen af disse i forhold til forskellige patientgrupper og kontekstuelle vilkår.

Kursusindhold: Der undervises i de gældende lovbestemmelser, etiske principper, teorier samt etiske retningslinjer.

Antal ECTS: 1,5

Lektioner: 14

Pensum: 135 sider

Prøveform: Afprøves ved 2.ekstern prøve

Litteratur:

Birkler, Jacob (2009): *Etisk håndværk*. København, Munksgaard Danmark, s. 26-86. 60 s.

Hartling, Ole J (2002): *Menneskeopfattelsen – den etiske klædedragt*. I: Jensen, Uffe Juul; Fink, Hans; Lystbæk, Christian T (red.): *Humaniora & sundhedsvidenskab*. Aarhus Forlaget Philosophia, s. 89-97. (kopi) 8 s.

Ilkjær, Ingeborg (2013): *Værdier, etik og moral i sygepleje I*: Hundborg, Steen; Lynggaard, Birgit: *Sygeplejens Fundament*. 2. udgave. København, Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, s. 228-234. 6 s.

International Council of Nurses (ICN) (2000/2001): *ICN's Ethiske kodeks for sygeplejersker*. København, Dansk Sygeplejeråd, s. 1-12 <http://www.dsr.dk> 12s.

Rasmussen, Jens (2012): *Livsanskuelser – filosofi, etik og religion*. 1. udgave. København, Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, s. 55-57, 64-70, 71-78. (kopi) 15 s.

Rolighed, Arne (2011): *Sundhedsvæsenets værdier under pres. Udfordringer og dilemmaer*. København, Munksgaard Danmark, s. 15-34. (kopi) 19 s.

Sygeplejeetisk Råd (2014): *De Sygeplejeetiske Retningslinjer*, København, Dansk Sygeplejeråd, s. 1-12 <http://www.dsr.dk> 12 s.

Sygeplejekursus 5: Fordybelse i sygeplejefænomener i forhold til komplekse plejeforløb

Mål:

Målet er, at den studerende tilegner sig grundlag for at kunne handle på individ-, gruppe og samfundsplan i forhold til sygepleje af sundhedsfremmende, forebyggende, behandlende, lindrende og rehabiliterende karakter i forbindelse med det komplekse plejeforløb samt skitsere mulige udviklingstiltag.

Desuden at den studerende tilegner sig et grundlag for at forholde sig kritisk, analyserende og vurderende til sygepleje - omsorgsteorier og sygeplejemodeller.

Kompetenceniveau:

Intellektuel kompetence:

Kan demonstrere dybtgående viden om kundskaber i forbindelse med det komplekse plejeforløb hos udvalgte patientgrupper.

Kan mundtligt og skriftligt formidle og argumentere teoretisk og videnskabeligt for sine kundskaber, analyser, vurderinger og interventionsforslag med anvendelse af et tydeligt fagsprog (niveau 3).

Faglig kompetence:

Kan analysere konkrete sygeplejefaglige problemstillinger hos udvalgte patientgrupper og drøfte mulige sammenhænge, årsager og konsekvenser knyttet til disse.

Kan anlægge et patientperspektiv i analysen af professionsfaglige aspekter og identificere mulige dilemmaer og undertrykkende aspekter i professionsudøvelsen eller i rammerne herfor (niveau 3).

Kan beherske udvalgte analysemetoder i bearbejdning af specifikke sygeplejefaglige problemstillinger (niveau 2).

Kan demonstrere viden om sygeplejefaglige interventionsmuligheder og redegøre for muligheder og begrænsninger i brugen af disse i forhold til forskellige patientgrupper og kontekstuelle vilkår (niveau 3).

Kan definere metoder, processer og barrierer knyttet til kvalitets- og udviklingsarbejde.

Kursusindhold:

Der undervises i sygeplejerskens handlinger og kompetence i forhold til den akut kritiske syge patient, kroniske syge og handicappede, samt truede børn og unge. Teoretiske perspektiver i relation til social afvigelse blandt børn og unge. Selvmordtruede børn og unge. Rehabilitering og udvalgte sygeplejeteorier.

Antal ECTS: 3,0

Lektioner: 26

Pensum: 254 sider

Eksamensform: Afprøves ved 2. ekstern prøve

5. A Omsorgsfilosofi

6 lektioner.

Pensum: 62 sider

Martinsen, Kari (2010). *Øjet og kaldet*. 1./2. udgave. København, Munksgaard, s. 12- 49. 37 s.

Martinsen, Kari (2006). *Samtalen, skønnen og evidensen*. København, Gads Forlag, s.27- 52. 25 s.

5. B Sygepleje i forhold til komplekse plejeforløb

Lektioner: 10 lektioner

Pensum: 89 sider

Jastrup, S. (red) (2012): *Akut sygepleje*. 1. udgave. København Munksgaard.

Indledning akut kritisk syge pt: Kap. 1, s. 17-28 (10)

Patientens luftveje: Kap. 2, s. 31-38 (7)

Patientens respiration: Kap. 2, s. 41-55, 58-62 (18)

Patientens cirkulation: Kap. 3, s. 64-89 (24)

Væske behandling: Kap. 7, 131-140 (9 s.)

Den skudte syge ældre pt: Kap. 10, s. 175-189 (14)

Patientsikkerhed: Kap. 12, s. 237-244 (7)

5. C Patientens behov i forbindelse med seksualitet

Lektioner: 4

Pensum: ca. 40 sider

Schantz Laursen, Birgitte (2009): Sygepleje i relation til patientens seksualitet. I:

Pedersen, Søren (red): *Sygeplejebogen 1, Grundlæggende behov*. 3. udgave. Gads Forlag. s. 245-259 (kopi) 14 s.

Alstad Berit et al: (2006): Nordisk standard for stomipleje – seksualitet og den stomioperede patient. <http://www.dsr.dk/fs/fs22/Nordiske-stomistandarder/Sider/Nordiske-stomistandarder.aspx> 25 s.

5. D Sygepleje til kronisk syge patienter

Lektioner: 3 lektioner

Pensum: 30 sider

Bastrup Jørgensen, Lene; Lavesen, Marie (2014): Borgere med KOL I: Angel, Sanne; Aadal, Lena: *Rehabiliterende sygepleje, fra begreb til klinisk praksis*. 1. udgave. København, Forfatterne og Munksgaard. S. 175-186.

Bælum Mortensen, Rikke (2014): Borgere med erhvervet hjerneskade I: Angel, Sanne; Aadal, Lena: *Rehabiliterende sygepleje, fra begreb til klinisk praksis*. 1. udgave. København, Forfatterne og Munksgaard. S. 187-197.

Pedersen, Birthe D. m.fl. (2013): Kronisk sygdom og lidelse I: Hundborg, Steen; Lynggaard, Birgit: *Sygeplejens Fundament*. 2. udgave. København, Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, s. 556-565. 9 s.

5. E Sygepleje til selvmordtruede børn og unge

Lektioner: 3

Pensum: 33 sider

Litteratur:

Curtis, T., Larsen, H. B., Helweg-Larsen, K., Pedersen, C. P., Olesen, I., Sørensen, K, Jørgensen, M. E., Bjerregaard, P. (2006). *Unges trivsel i Grønland 2004*. 1. oplag, 1. udgave, Forlaget Atuagkat. Århus. Side 42-49. 7 s.

http://www.si-folkesundhed.dk/Ugens%20tal%20for%20folkesundhed/Ugens%20tal/12_2007.aspx

http://www.si-folkesundhed.dk/upload/unges_trivsel_i_gr%C3%B8nland_2004.pdf

Paarisa (2004). *Forslag til National Strategi for Selvmordsforebyggelse i Grønland*. 1. udgave, 1. oplag. s. 4-6, 8-11, 25-27. 11 s.

<http://www.peqqik.gl/Sundhed/Selvmondsforebyggelse.aspx>

[http://www.peqqik.gl/Sundhed/~media/DS/PDF%20filer/DS/Paarisa/Selvmondsstrategi%20DK.ashx](http://www.peqqik.gl/Sundhed/~/media/DS/PDF%20filer/DS/Paarisa/Selvmondsstrategi%20DK.ashx)

Healthprofessionals' attitudes towards suicide prevention initiatives. Brunero, Smith, Bates, Fairbrother. *Journal of Psychiatric and mental health nursing*, 2008, 15, side 588-594. 6 s.

National Strategi for selvmordsforebyggelse i Grønland 2013-2019. Departementet for Sundhed og Infrastruktur. www.nanoq.gl. 9 s

Humanvidenskab

Filosofi og etik

Mål: Målet er at den studerende tilegner sig indsigt i og viden om filosofiske og etiske grundopfattelser både inden for teoretisk og praktisk filosofi og etik med henblik på refleksioner, analyse, diskussion og argumentation i forbindelse med sygeplejeetiske og mellemmenneskelige etiske dilemmaer, samt udvikler evne til at træffe valg i forbindelse hermed.

Intellektuel kompetence: Har indsigt i og viden om filosofiske og etiske grundopfattelser både inden for teoretisk og praktisk filosofi og etik. Kan reflektere, analysere, diskutere og argumentere i forbindelse med sygeplejeetiske og mellemmenneskelige etiske dilemmaer.

Faglig kompetence: Kan identificere og analysere etiske dilemmaer og problemstillinger i sundhedssektoren og i sygepleje og er i stand til teoretisk og videnskabeligt argumentere for og begrunde forslag til intervention i forhold til centrale sygeplejefaglige problemstillinger.

Kursusindhold: Der undervises i udvalgte dele af teoretisk filosofi, erkendelsesfilosofi, logik og argumentationsteori samt praktisk filosofi relateret til sundheds- og sygeplejeområdet. Centrale etiske grundpositioner og begreber, anvendt i forhold til konkrete tidsaktuelle problematikker/dilemmaer inden for sundhedsfeltet

Antal ECTS: 3,5

Lektioner: 32

Pensum: 315 sider

Prøveform: Individuel opgave, afprøves sammen med faget religion, filosofi og etik vægtes med 75 % og religion med 25%

Intern censur

Bedømmelse: Bestået / ikke bestået.

Der tilskrives samlet 4,5 ECTS - point

Litteratur:

Birkler; Jacob (2009): *Etisk håndværk*. Munksgaard Danmark. S. 15-25.

Birkler, Jacob (2003): *Filosofi og sygepleje*. Munksgaard Danmark. S. 13-28, 49-57, 101-111, 115-125, 142-186, 197-207.

Jensen, Uffe Juul (1995): *Moralsk ansvar og menneskesyn*. Munksgaard Danmark. S. 20-40 (kopi). 20 s.

Husted, Jørgen (2013): *Etik og værdier i sygeplejen*. Hans Reizels Forlag Danmark. S. 17-26, 31-42 (kopi) 20 s.

Glasdam, Stinne (2011): Jura og etik – ved studier af og på mennesker inden for sundhedsområdet. I: *Bachelorprojekter inden for det sundhedsfaglige område – indblik i videnskabelige metoder*. Nyt Nordisk Forlag, Arnold Busck. S. 24-33.(kopi) 9 s.

Nielsen, Morten E.J. (2001): *Etik ... kort og godt*. Modtryk. S. 7-26. (kopi) 19 s.

Wulff, Henrik og Pedersen, Stig Andur og Rosenberg Raben (2008): *Medicinsk filosofi*. Munksgaard, s. 188-207 (kopi) 19 s.

Selvvalgt litteratur ca. 120 sider

Religion

Mål: At den studerende forholder sig til forskellige, eksistentielle menneskelige spørgsmål og problemer i relation til at forstå og respektere den enkelte patients religiøse opfattelse og at den studerende har kendskab til religiøse ritualer i forbindelse med fødsel, liv og død.

Kompetenceniveau

Faglig kompetence: Kan identificere og analysere etiske dilemmaer, problemstillinger og åndelige behov i sygepleje.

Kursusindhold: Der undervises i udvalgte dele af religionsfilosofi og religion. Religiøse værdier og livsanskuelser samt konkrete anvisninger på varetagelse af religiøse ritualer som f. eks nøddåb.

Antal ECTS:1

Lektioner: 10.

Pensum: ca.100 sider

Prøveform: Individuel opgave, afprøves sammen med faget filosofi og etik, religion vægtes med 25 % og filosofi og etik med 75 %.

Intern censur

Bedømmelse: Bestået / ikke bestået.

Der tilskrives samlet 4,5 ECTS - point

Litteratur:

Jensen, Tim: *Buddhisme I: Religionsguide*. Odense, Syddansk Universitet, Center for Religion

http://www.sdu.dk/Om_SDU/Institutter_centre/ih/Forskning/Forskningsformidling/Religionsguiden/Buddhisme (Lokaliseret 28. november 2014) 13 s.

Jensen, Tim: Kristendom I: Religionsguide. Odense, Syddansk Universitet, Center for Religion

http://www.sdu.dk/Om_SDU/Institutter_centre/ih/Forskning/Forskningsformidling/Religionsguiden/Kristendom (Lokaliseret 28. november 2014) 42 s.

Jensen, Tim: Andre kristne trossamfund I: Religionsguide. Odense, Syddansk Universitet, Center for Religion

http://www.sdu.dk/Om_SDU/Institutter_centre/ih/Forskning/Forskningsformidling/Religionsguiden/Kristendom#andre (Lokaliseret 28. november 2014) relevante uddrag 10 s.

Rasmussen, Jens (2012): *Livsanskuelser – filosofi, etik og religion*. København, Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, s. 136-153. (kopi) 17 s.

Steenfeldt, Vibeke Steenfeldt (2006): *Eksistentielle og religiøse problemstillinger i sygepleje – om åndelig omsorg*. København, Gads Forlag, s. 63-82. (kopi) 19 s.

Lindhardt, Jan: Etik er sammenhæng. www.catholic-web.dk

Naturvidenskab

Mikrobiologi del 2

Mål: At den studerende opnår viden om forebyggelse af smittespredning og at den studerende opnår fornøden viden til at kunne identificere problemstillinger i sygeplejen, der har relation til mikrobiologi, immunologi, infektionspatologi og sygehushygiejne.

Kompetenceniveau:

Faglig kompetence:

Er fortrolig med centrale metoder, begreber, procedurer og redskaber der anvendes i vurdering, handling og evaluering af god hygiejne, herunder sygehushygiejne.

Vurdere, diskutere og udføre god hygiejne herunder sygehushygiejne (niveau 3)

Kursusindhold: Smitte- og infektionsbegrebet herunder om sygehushygiejne, forebyggelse af infektioner samt smitemåder og afbrydelse af smitte.

Antal ECTS: 1

Lektioner: 15

Pensum: 150 sider

Prøveform: Aktiv deltagelse i faget er obligatorisk.

Bedømmelse: Bestået / ikke bestået.

Der tilskrives 1 ECTS - point

Litteratur:

Mousing, Camilla, A., m.fl. (2013): *Infektionshygiejne i sundhedssektoren I: Hundborg, Steen; Lynggaard, Birgit: Sygeplejens Fundament*. 2. udgave. København, Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck, s. 341-350. 9 s.

Holt, Jette og Rodkjær, Lotte Ørneborg (2014): *Forebyggelse af infektioner og sygepleje til patienter med smitsomme sygdomme. I: Birthe Kamp Nielsen (red.): Sygeplejebogen 4 – Klinisk sygepleje*. 4. udgave. Gads Forlag. S. 491-523. 32 sider.

Holt, Jette. *Nye resistente bakterier forebygges med gamle metoder*. I Sygeplejersken nr. 20/2011. s 64-69 (kopi) 5 s.

Generelle infektionshygiejniske retningslinjer. Statens Serum Institut.
<http://www.ssi.dk/Smitteberedskab/Infektionshygiejne/Retningslinjer/Generelle%20Infektionshygiejniske%20Retningslinjer.aspx> (Besøgsdato 28.11.14)

Nationale infektionshygiejniske retningslinjer. Statens Serum Institut.
<http://www.ssi.dk/Smitteberedskab/Infektionshygiejne/Retningslinjer/NIR.aspx>
(Besøgsdato 28.11.14)

www.ssi.dk/haandhygiejne